

KASTEN ORUÇ BOZMANIN KEFFÂRETİ NEDİR? (2)

(...dünden devam)

Kimine göre yoksulluk dolayısıyla keffâretin düşmesi, sadece bu adama özgü bir şeydir. Asıl olan keffâretin düşmemesidir.

Kimine göre bu adama verilmiş olan ruhsat neshedilmiştir. Ama bu nesih görüşünü iddiâ eden, bunu neyin neshettiğini söylememiştir.

Dârekutnî el-İlel'de, Zührî'den aldığı rivâyete ta'lîkan: "Böylece köle âzâdetmek, ya da iki ay oruç tutmak, ya da altmış fakiri doyurmak sünnet oldu" demiştir (Feth u'l-Bârî: 4/168)

Eğer rivâyet kesin doğru ise herhalde Dârekutnî'nin bu görüşü, görüşlerin en isabetlisidir. Buna göre oruç keffâreti, farz değil, sünnettir. Peygamber Aleyhisselâm, oruca karşı bu cinâyeti işleyen adama, Kur-'ân 'da hatâen adam öldürene belirlenen cezaya (Nisâ: 98/92) kıyâsen bir keffâret belirlemiş, fakat bunun, zorunlu bir hüküm değil, günâhın affı için sadaka olduğunu belirtmek üzere *"Götür, çoluk çocuğunla birlikte ye, Allah seni affetsin!"* demiştir.

Eğer bu keffâret, zorunlu olsaydı, özel olarak o adama böyle bir ruhsatın verilmesi söz konusu olmazdı. Çünkü din hükümleri kişilere göre değişmez. Bu adam, yoksulluğundan dolayı köle âzâdedemiyor, altmış fakiri doyuramıyorsa pekâlâ altmış gün oruç tutabilirdi. Peygamber de öyle yapmasını adama emrederdi. Ama öyle yapmamış, üstelik adama, çoluk çocuğuyla beraber yemesi için bir sepet yahut iki sepet yiyecek (veya hurma) vermiştir.

Ayrıca keffâretin bir köle âzâdetme veya bir deve kurban kesme olduğu rivâyeti de vardır (Fethu

'l-Bârî: 4/167, bu konudaki çeşitli görüşler için bakınız: Fethu'l-Bârî: 4/166-172).

Hız. Âişe'den gelen, aynı konu ile ilgili iki rivâyette ise belirli bir keffâretten söz edilmez, sadece bir miktar sadaka vermekten söz edilir ki bu da işlenen bir hatâ ve kusurun ardından bir miktar sadaka verme geleneğine ve bunu destekleyen Kur'ân öğütüne uygun düşmektedir (M ücâdele: 12-13, Tevbe: 103)

Hız. Âişe'nin rivâyeti şöyledir: *"Bir adam geldi:*

– *Ey Allah'ın Elçisi, yandım (mahvoldum), dedi. Peygamber:*

– *Niçin? dedi.*

– *Ramazan gününde karımla yattım, dedi. Peygamber:*

– *Sadaka ver, sadaka ver! dedi.*

– *Adam:*

– *Yanımda sadaka verecek bir şeyim yok, dedi.*

Peygamber ona oturmasını emretti. O sırada kendisine gelen iki sepet yiyeceği adama verdi: Bunu götürüp sadaka vermesini emretti." (Müslim, Sıyâm: 85-87)

KASTEN ORUÇ BOZMANIN KEFFÂRETİ NEDİR? (2)

Pazar, 18 Mart 2018 00:00

(devamı yarın..)